

**Pilotaż modelu współpracy
instytucji i placówek oświatowych
realizujących kształcenie dzieci i młodzieży
ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
prowadzony przez
Zespół Szkół Integracyjnych nr 71
w Warszawie**

Miasto Stołeczne Warszawa – Dzielnica Wola



Dzielnica
m.st.
Warszawy
[www.
wola.waw.pl](http://www.wola.waw.pl)



- gmina o statusie miasta na prawach powiatu
- funkcje określa ustawa o samorządzie gminnym i ustawa o samorządzie powiatowym, a zadania wynikające ze stołecznego charakteru miasta - ustawa o ustroju miasta stołecznego Warszawy
- podstawowe komórki organizacyjne Urzędu m.st. Warszawy to Biura Urzędu

Miasto Stołeczne Warszawa – Dzielnica Wola



Dzielnica
m.st.
Warszawy
[www.
wola.waw.pl](http://www.wola.waw.pl)



- Biuro Edukacji sprawuje bezpośredni nadzór na placówkami specjalnymi, placówkami edukacji pozaszkolnej oraz niektórymi poradniami i placówkami doskonalenia nauczycieli
- zadania i kompetencje związane z nadzorowaniem przedszkoli, szkół i placówek oświatowych wykonują w m.st. Warszawie burmistrzowie dzielnic
- w dzielnicy Wola pobierało naukę 18 428 uczniów w 15 szkołach podstawowych, 9 gimnazjach, 12 liceach ogólnokształcących i 8 zespołach szkół zawodowych (*dane na dzień 30.09.2014 r. – rozpoczęcie pilotażu Modelu*)

Koordynatorzy projektu

Zespół Szkół Integracyjnych Nr 71 im. Edmunda Bojanowskiego w Warszawie

W skład Zespołu Szkół Integracyjnych nr 71 wchodzi:

Szkoła Podstawowa
Integracyjna nr 317
(oddział przedszkolny,
12 oddziałów klas szkoły
podstawowej)



Gimnazjum Integracyjne nr 52
(6 oddziałów)

Koordynatorzy projektu

Magdalena Politańska

pedagog specjalny, nauczyciel dyplomowany,
dyrektor Zespołu Szkół Integracyjnych Nr 71

Iwona Stelmaszczyk-Dyba

pedagog specjalny, nauczyciel dyplomowany,
wicedyrektor Zespołu Szkół Integracyjnych Nr 71

kwestionariusz / ankieta

BADANIE

wyniki / wnioski z badania

Doskonalenie
nauczycieli
SP Nr 225

Zespół Szkół Integracyjnych Nr 71
im. Edmunda Bojanowskiego
w Warszawie

Akademia
Pedagogiki
Specjalnej

Szkoła Podstawowa
Nr 225
(ogólnodostępna)



Dzielnicowe
Centrum
Integracji

wnioski z konferencji i warsztaty

Szkoły Podstawowe,
Gimnazja, Szkoły
ponadgimnazjalne
w Dzielnicy

Jednostka Samorządu Terytorialnego
Urząd Dzielnicy Wola m.st. Warszawy

Etapy wdrażania Modelu

przez koordynatorów

z Zespołu Szkół Integracyjnych Nr 71

im. Edmunda Bojanowskiego

w Warszawie

Etap pierwszy – rozpoznanie/diagnoza

- wybór szkoły ogólnodostępnej do pilotażu – Szkoła Podstawowa nr 225 im. Józefa Gardeckiego w Warszawie
- przedstawienie założeń projektu i omówienie zasad współpracy ze Szkołą Podstawową nr 225; diagnoza potrzeb szkoły w zakresie wspomagania uczniów ze SPE
- wytyczenie kierunku działań – spotkanie koordynatorów z przedstawicielami organu prowadzącego – Naczelnikiem Wydziału Oświaty i Wychowania dla dzielnicy Wola, Naczelnikiem Wydziału Spraw Społecznych i Zdrowia oraz przewodniczącą Dzielnicowego Centrum Integracji

Etap pierwszy – rozpoznanie/diagnoza

- Dzielnicowe Centrum Integracji - zaplanowanie konferencji i warsztatów dla dyrektorów i nauczycieli przedszkoli i szkół ogólnodostępnych dotyczących zajęć rewalidacyjnych dla ucznia ze SPE w szkole ogólnodostępnej
- szkolenie dla Rady Pedagogicznej Szkoły Podstawowej nr 225 przeprowadzone przez koordynatorów na temat zasad udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla dzieci ze SPE

Etap drugi – rozpoczęcie działań wspierających

- rozpoznanie potrzeb szkoły objętej pilotażem oraz zaproponowanie wsparcia instytucji i organizacji działających na rzecz dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i ich rodzin

w szkole jest 3 uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i 2 uczniów z niedosłuchem; nie ma potrzeby włączenia innych instytucji; dyrektor i nauczyciele zgłaszają potrzebę pomocy w zakresie codziennego wspomaganie pracy z uczniami niepełnosprawnymi

- zebranie informacji od władz Dzielnicy dotyczących potrzeb przedszkoli i szkół ogólnodostępnych w zakresie pracy z dzieckiem ze SPE
- nawiązanie współpracy z pracownikami naukowymi Akademii Pedagogiki Specjalnej i doradcami metodycznymi – zaproszenie do wystąpienia na konferencji; omówienie zakresu wystąpienia, wynikającego z trudności zgłaszanych przez przedszkola i szkoły ogólnodostępne

Etap drugi – rozpoczęcie działań wspierających

- opracowanie i zatwierdzenie przez dział prawny Dzielnicowego Biura Finansów Oświaty oświadczeń zgody rodziców na przetwarzanie danych osobowych dziecka w ramach pilotażu
- przekazanie rodzicom uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego oświadczeń i uzyskanie zgód na przetwarzanie danych osobowych dziecka w ramach pilotażu
- zaproszenie nauczycieli szkoły objętej pilotażem na obserwację lekcji prowadzonych w ZSI nr 71

Etap drugi – rozpoczęcie działań wspierających

- obserwacja przez pedagogów specjalnych ZSI 71 zajęć prowadzonych w szkole objętej pilotażem w klasach, w których uczą się dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego; omówienie zajęć i przekazanie wskazówek do dalszej pracy
- omówienie dokumentacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej prowadzonej w SP 225

Etap trzeci – rozszerzenie działań: konferencja, warsztaty, badania

- konferencja dotycząca metod i form rewalidacji i wspierania rozwoju ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego.

Wystąpienie p. Iwony Stelmaszczyk – Dyba dotyczące uregulowań prawnych w zakresie realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego

- warsztaty dla nauczycieli szkół podstawowych w ZSI 71

Etap trzeci – rozszerzenie działań: konferencja, warsztaty, badania

- przeprowadzenie badania ankietowego skierowanego do dyrektorów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych znajdujących się na terenie dzielnicy Wola m.st. Warszawy.

w badaniu przeprowadzonym w maju 2015 r. wzięło udział 25 dyrektorów szkół (10-szkoła podstawowa, 2-gimnazjum i 13-szkoły ponadgimnazjalne) oraz 48 rodziców (34-szkoła podstawowa, 2- gimnazjum i 12-szkoły ponadgimnazjalnej)

- opracowanie przez koordynatorów i przedstawienie organowi prowadzącemu wyników badań ankietowych
- bieżąca współpraca z placówką objętą pilotażem, konsultowanie trudności, pojawiających się w pracy z uczniami niepełnosprawnymi

Dobre praktyki

- Wspieranie szkoły ogólnodostępnej przez nauczycieli i specjalistów szkoły integracyjnej w pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
- Współpraca z Dzielnicowym Centrum Integracji, powołanym przez Burmistrza dzielnicy Wola, skupiającym przedstawicieli organu prowadzącego, poradni psychologiczno – pedagogicznych, przedszkoli i szkół integracyjnych
- Zorganizowanie konferencji dla dyrektorów i nauczycieli szkół ogólnodostępnych na temat organizowania zajęć rewalidacyjnych
- Udział nauczycieli szkoły objętej pilotażem w warsztatach prowadzonych przez pedagogów specjalnych ZSI 71

Wnioski i rekomendacje

Wnioski i rekomendacje

- Dyrekcja i nauczyciele szkoły objętej pilotażem po rocznej współpracy z większą świadomością podejmują działania na rzecz uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego. Potrafią coraz lepiej konstruować indywidualne plany edukacyjno – terapeutyczne, analizować specjalistyczną dokumentację, dostosowywać metody i formy pracy z uczniem ze SPE w czasie lekcji oraz planować pracę rewalidacyjną.
- Żaden z rodziców nie był zainteresowany bezpośrednim wsparciem przez podmioty zewnętrzne. Rodzice wyrazili zgodę na omawianie problemów ich dzieci ze specjalistami z ZSI 71. Problemy te były szczegółowo omawiane, a wnioski przekazane rodzicom.

Wnioski i rekomendacje

- Trudnością w realizacji pilotażu był zauważalny przez nas lęk przed ujawnianiem rzeczywistych problemów, sygnalizowany zarówno przez dyrektorów i nauczycieli, jak i przez rodziców. Z naszych obserwacji wynika, że dyrektorzy i nauczyciele obawiają się oceny podejmowanych przez nich działań, a rodzice nie chcą pogorszyć sytuacji swojego dziecka w szkole.
- Istotną trudnością był fakt, iż wdrażany model współpracy nie ma umocowania prawnego (jak np. Zespół Interdyscyplinarnej ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie). Podjęcie pracy w Zespole w ramach wspierania ucznia z orzeczeniem w szkole ogólnodostępnej wymaga od pracowników instytucji zewnętrznych poświęcenia dodatkowego czasu i poszerzenia zakresu własnych zadań, wynikających z wykonywanej pracy.

Wnioski i rekomendacje

- Wyniki badań ankietowych przedstawione organowi prowadzącemu będą wzięte pod uwagę przy tworzeniu Programu Rozwoju Edukacji w dzielnicy Wola na lata 2015-2030
- Dopóki rodzice uczniów będą oceniali szkoły głównie pod kątem poziomu nauczania bez brania pod uwagę potrzeb uczniów z problemami w nauce, dopóty uczniowie z orzeczeniami nie będą mile widziani w szkołach ogólnodostępnych – „szkodliwość” rankingowania szkół i umieszczania wyników sprawdzianów oraz egzaminów gimnazjalnych na stronach OKE.

Wnioski i rekomendacje

- Szkoły ogólnodostępne są w niewystarczającym stopniu przygotowane, aby zapewnić odpowiednie warunki dzieciom niepełnosprawnym i potrzebują większego specjalistycznego wsparcia. Jak wynika z wypowiedzi rodziców zawartych w ankietach, niektóre formy terapii np. TUS (Trening Umiejętności Społecznych) dla dzieci ze spektrum autyzmu dostępne są tylko w instytucjach zewnętrznych, zazwyczaj odpłatnie. Dyrektorzy dają uczniom takie wsparcie, jakim dysponują na terenie placówki (np. wszyscy uczniowie niepełnosprawni z jednej z ankietowanych szkół mieli przydzielone zajęcia z logopedą i terapeutą pedagogicznym).
- Brak jest elastyczności w udzielaniu pomocy dzieciom ze SPE (jedne dzieci potrzebują większego a inne mniejszego wsparcia w zróżnicowanej formie).

Wnioski i rekomendacje

- Naszym zdaniem należałoby położyć nacisk na to, aby uczniowie, rodzice i nauczyciele uzyskiwali pomoc adekwatną do swoich potrzeb. Byłoby to możliwe gdyby subwencja oświatowa była przekazywana do placówki, w której uczy się dziecko.
- Konieczne byłyby również działania pokazujące, że edukacja włączająca nie obniża poziomu nauczania uczniów pełnosprawnych, podnosi ich kompetencje społeczne, ma wpływ na tworzenie dobrego klimatu szkoły.

Dziękujemy za uwagę